

De smalste van Leiden

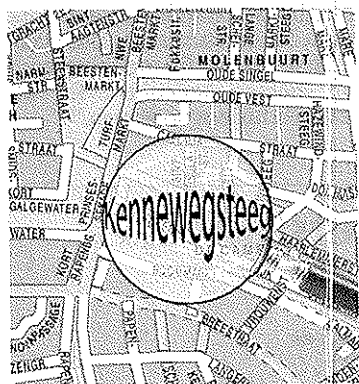
Waar komt de naam Lombardsteeg vandaan? Waarom heeft Leiden een Schagensteeg? Wie woonde er in de Bouwelouwensteeg? Waar heeft de Spijkerboorsteeg zijn naam aan te danken? Hoeveel Molensteegen waren er vroeger in Leiden? Op deze en andere priemende vragen geeft de historische serie Langs Leidse Stegen een antwoord. Vandaag: de Kennewegsteeg.

De Kennewegsteeg loopt vanaf de Haarlemmerstraat naar de Apothekersdijk. Het is een steeg die je gemakkelijk over het hoofd ziet, want zowel aan de kant van de Haarlemmerstraat als aan de kant van de Apothekersdijk steken de huizen helemaal over de smalle steeg heen. Bij de Apothekersdijk zit zelfs een kozijn om de ingang, zodat het net lijkt alsof je de gang van een huis binnengaat. De overbouw van de steeg heeft rond 1882 plaatsgevonden en is dus inmiddels zo'n 130 jaar oud.

Aan de Haarlemmerstraat begint de steeg naast en onder het pand waar tegenwoordig een vestiging van Moscow zit. Voordat er kleding te koop was, was hier café Kenneweg, dat onder meer gebruikt werd als alternatieve vergaderplaats van het Leidsch Dagblad. Hier besprak Boudewijn Büch met zijn eindredacteur welke boeken hij in de krant zou recenseren en evalueerde de sportredactie het Leidse sportaanbod. Wie goed kijkt, ziet in de Kennewegsteeg nog vaag de contouren van de zijingang van het café.

Hoewel sommige mensen denken dat de Kennewegsteeg genoemd is naar café Kenneweg, is het in werkelijkheid omgekeerd en heette het café naar de steeg. Rond 1600 heet deze de Jan Kennewegsteeg, wat tot de conclusie leidt dat ook deze steeg naar een van zijn vroegere bewoners is genoemd. Het eerste deel van de achternaam Kenneweg is een vorm van het werkwoord kennen. De hele naam betekent letterlijk 'die de weg kent; kenner van de weg' en was dus mogelijk de bijnaam van iemand die de stad op zijn duimpje kende.

Hoewel de Kennewegsteeg zo smal is, dat je elkaar nauwelijks kunt passeren, wist de gemeente er begin vorige eeuw twee urinoirs in onder te brengen. Dit bracht de nodige overlast voor de bewoners van de omliggende panden aan de

Apothekersdijk en de Haarlemmerstraat met zich mee, temeer daar de rest van de steeg door een deel van cafébezoekend Leiden kennelijk ook als urinoir werd beschouwd.

In 1923 werd de overlast zo erg dat de zaak in de gemeenteraad kwam. De omwonenden verzochten de gemeente de steeg af te sluiten voor doorgaand verkeer vanwege de slechte hygiënische omstandigheden aldaar. Hoewel burgemeester en wethouders hier om de een of andere reden aanvankelijk niets voor voelden, besloot de gemeenteraad in oktober van dat jaar toch dat de steeg aan beide kanten met een hek moest worden afgesloten. Het urinoir aan de kant van de Apothekersdijk bleef echter wel in gebruik, terwijl ook de zijingang van het café toegankelijk moest blijven. De bewoners van de steeg lieten de hekken uit gemak echter meestal gewoon open, zodat de maatregel uiteindelijk niet bijster veel effect sorteerde. Na verloop van tijd zijn ze daarom, waarschijnlijk mede op last van de brandweer, weer weggehaald.

TANNEKE SCHOONHEIM

dr. Schoonheim werkt op Instituut voor Nederlandse Lexicologie in Leiden.
Reageren: tanneke.schoonheim@inl.nl

Kennewegsteeg

